

Stiftelsen Allmänna Barnhuset

BRA

BARNES RÄTT SOM ANHÖRIGA

Hälso- och sjukvårdslagen 5 kap 7 §

Barnets behov av information, råd och stöd ska särskilt beaktas av hälso- och sjukvården och dess personal om barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med har

- en psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning,
- en allvarlig fysisk sjukdom eller skada,
- ett missbruk av alkohol, annat beroendeframkallande medel eller spel om pengar eller
- oväntat avlider

Formen?

En stödgruppsmodell!

Barnhusets referensgrupp

- Inte ömka, inte hundögon, ge oss inte tycka-synd-om-blicken
- Prata med – inte om
- Uppmärksamma alla barn, varje enskilt barn. Vi behöver olika
- LYSSNA PÅ BARN!
- Skapa skyddsnät
- Status ”hupa” att ha varit anhörigt barn

BRA

BARNES RÄTT SOM ANHÖRIGA

BRA modellen har tagits fram med stöd av

- Barn och unga vuxna med erfarenhet av anhörigskap
- Personal från kommuner och landsting
- Sakkunniga från myndigheter och idéburen sektor
- Maskrosbarn
- Barnpsykologer och forskare

Vad ska modellen hjälpa personal med?

...stödja personal i **hur** de kan gå tillväga när de uppmärksammar målgruppen anhöriga barn och deras rätt till information, råd och stöd.

Vad ska modellen hjälpa barn med?

Att möjliggöra för barnet att uttrycka sitt behov av information och stöd

Syfte och målsättning

Här och nu– syftar BRA-samtal till att öka barnets delaktighet och handlingsutrymme i sitt eget liv

På lång sikt– är målsättningen att stärka barnets utveckling och förebygga fysisk och psykisk ohälsa

Målgrupp och anhörigskap

- **Barn** 7-18 år
- **Förälder**/vårdnadshavare/bor varaktigt med
- **Sjukdom**/fysisk el psykisk, missbruk & beroende, skada eller funktionsnedsättning

Barnets rättigheter är utgångspunkten

RÅD OCH STÖD

INFORMATION

MÅ BRA

SKOLA,
FRITID OCH
VILA

SÄGA VAD DU
TYCKER
OCH ATT BLI
LYSSNAD PÅ

Ett erbjudande till alla!

Något som är en rättighet och erbjuds alla, kan normalisera det behov av stöd som barn och deras familjer kan ha i en svår livssituation och minskar eventuell skam och skuld.

Forskare Maria Eriksson om BRA-samtal

”Genom att barnen får hjälp att själva formulera sina behov och frågor kan de också få större möjligheter att faktiskt påverka vad som ska hända med dem. Samtidigt får de hjälp att formulera det de behöver i förhållande till barns rättigheter, vilket stärker deras position ytterligare.”

*(s. 25 f. Barns rätt som
anhöriga – en antologi om
att göra barn
delaktiga)*

Utmaningen i HSL 5 kap 7 §

Barnets behov av information, råd och stöd ska särskilt beaktas av hälso- och sjukvården och dess personal....

Socialtjänstlagen

Ett förebyggande och uppsökande arbete ska bedrivas i syfte att främja goda levnadsförhållanden och för att stödja barns utveckling. (5 kap. 1 §)

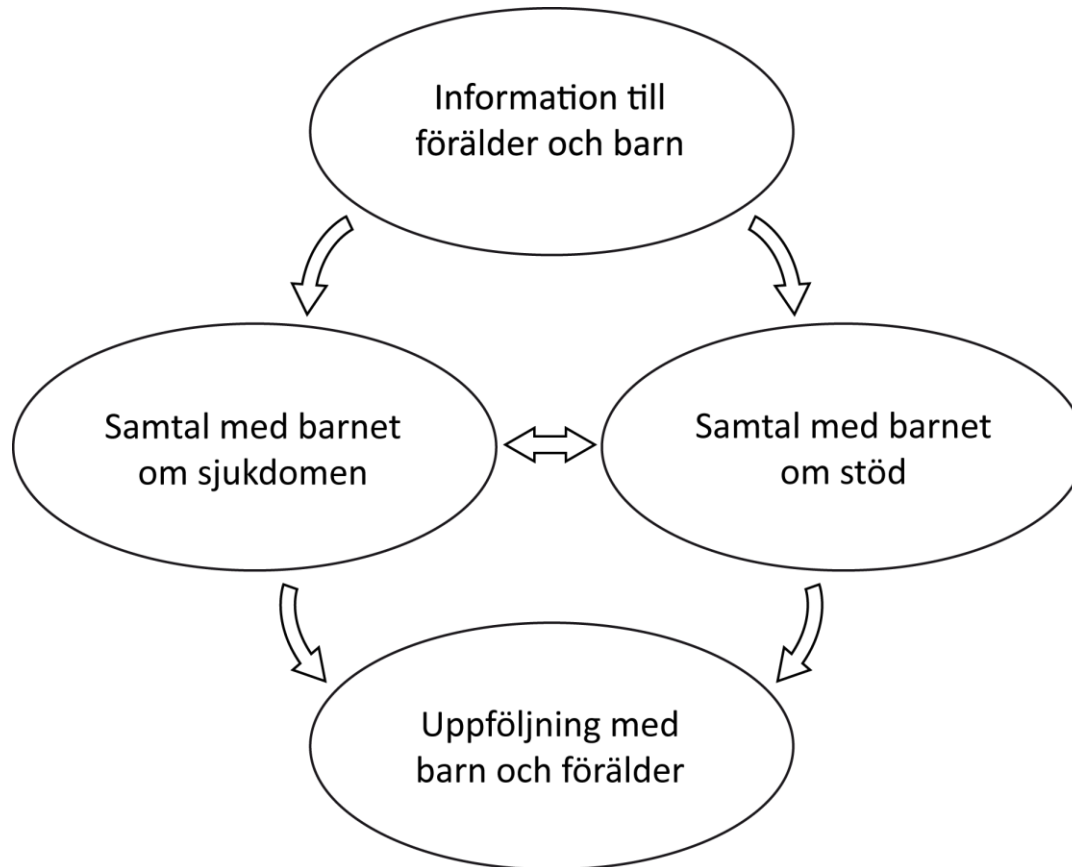
Socialnämnden ska i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med andra. (5 kap. 1 a §)

Barn som är 15 år eller äldre att kan få ta del av öppna insatser utan förälderns samtycke. (3 kap. 6 a §)

BRA samtal

Förutsättningar för samtal med barnet

Fråga om barn

Kort info om BRA m.m.

Ett eller flera informationssamtal om BRA

1-2 samtal om sjukdomen och

1-2 samtal om stöd

Uppföljningssamtal

Varför erbjuds barnet enskilda samtal?

- Barnet ”vågar” inte alltid be om ett samtal utan föräldern
- Barnet kan ta hänsyn till sin förälder
- Barnet blir upptagen av sin förälder
- Barnet kan ha lättare att fråga och ta till sig information
- Barnet kan ha lättare att prata om svårigheter

Ett barn som haft BRA-samtal

”Jag tycker det är bra för att... man, då pratar man inte med föräldern, och då håller man inte inne sina ord lika mycket, sedan när man pratar självständigt så pratar man mer, för man vet att man kan säga mer, det är lättare att se...När det är föräldern så är det de som pratar mest.”

Vad barn kan behöva få veta

- Är det mitt fel?
- Kan jag göra min förälder frisk?

Att prata med barn

- Gör barnet delaktigt i mötet
- Undvik långa och abstrakta meningar, tänk att alla är yngre!
- Om du är osäker på om du varit tillräckligt tydlig – fråga!

Ett tips!

”Prata som du skulle prata med en vän till dig som var ledsen eller behövde information. Försök att inte vara stressad och fråga flera gånger om barnet förstår vad du säger eller om du ska förtydliga dig.”

(Ungdomar från Maskrosbarn)

Samtal om stöd

HUR JAG HAR DET JUST NU!

HEM & FAMILJ

SKOLA

FRITID & VÄNNER

HUR JAG MÅR

JAG

RÄTT TILL INFORMATION

RÄTT TILL RÅD OCH STÖD

RÄTT ATT MÅ BRA

RÄTT TILL SKOLA, FRITID OCH VILA

RÄTT ATT SÄGA VAD DU TYCKER OCH ATT BLI LYSSNAD PÅ

FÄRG

BRA

OK

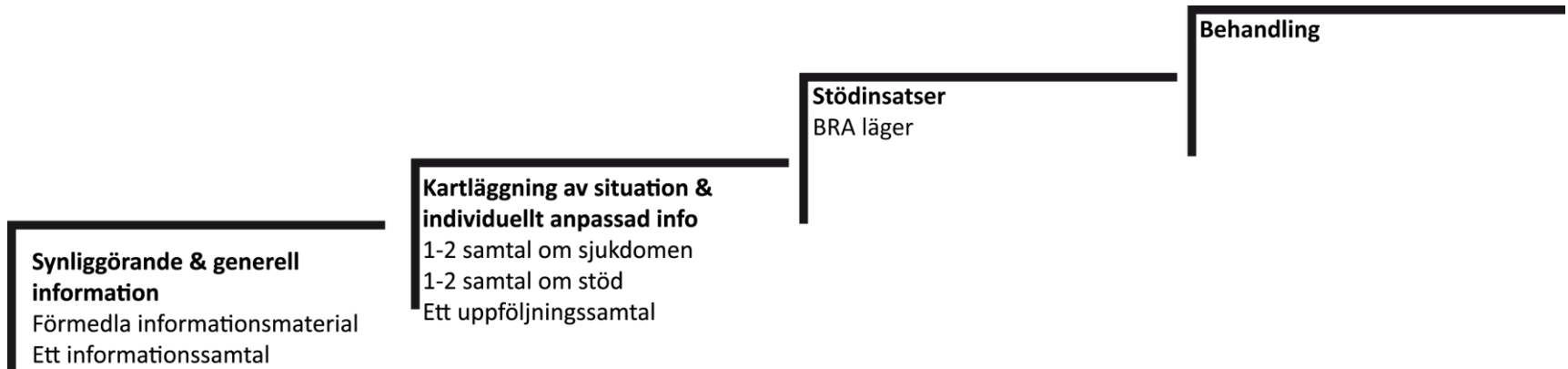
INTE BRA

RIKTIGT DÅLIGT

BRA-samtal i en insatstrappa

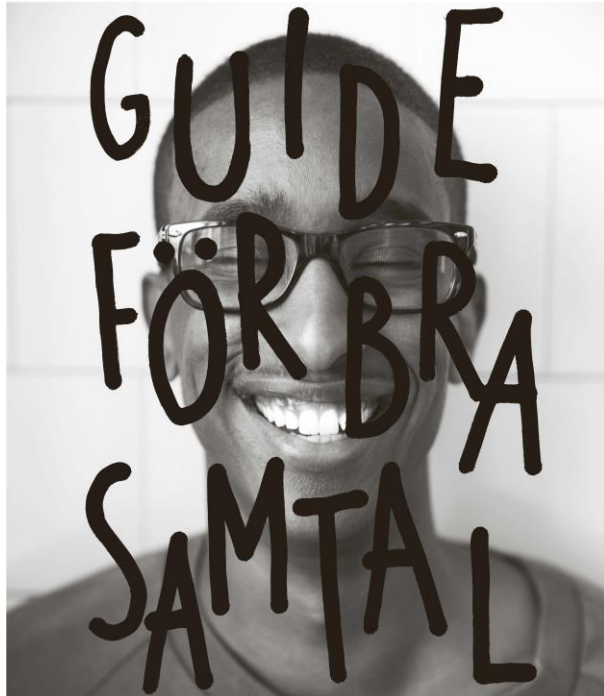

Kriterier för BRA-samtal

- Att prata med barnet och förälder/vårdnadshavare om barnets rättigheter som anhörig
- Att visa och ta hjälp av BRA loggan, broschyrer och verktyg för samtalet, när barnet vill
- Att benämna det som kan vara svårt och annorlunda för barnet
- Att erbjuda barnet enskilda samtal för att barnet ska få möjlighet att komma till tals
- Att det är barnet som tackar ja eller nej och bestämmer vad ni ska prata om
- Att ta det barnet säger på allvar och vara beredd att sätta barnets bästa i främsta rummet

Utbildningsmaterial

Stiftelsen Allmänna Barnhuset

BARN S
RÄTT SOM
ANHÖRIGA
— OM ATT GÖRA
BARN DELAKTIGA

Stiftelsen Allmänna Barnhuset

allmannabarnhuset.se

En antologi om att göra barn delaktiga

Artikelförfattare:

Åsa Lundström Mattsson,
Maria Eriksson, Elisabet Näsman,
Pernilla Leviner, Åsa Landberg

Beställ!

www.allmannabarnhuset.se

BARN S
RÄTT SOM
ANHÖRIGA
— OM ATT GÖRA
BARN DELAKTIGA

Stiftelsen Allmänna Barnhuset

allmannabarnhuset.se

Kontaktuppgifter

Projektledare:

Åsa Lundström Mattsson

Asa.l.mattsson@allmannabarnhuset.se

Mobil: 073-5332553

